

bűvös völgy

MÉDIAÉRTÉS-
OKTATÓ KÖZPONT

Mit csinál a gyerekek a neten?!

Tippek és tanácsok
felnőtteknek, akik tudatos
médiahasználókat
szeretnének nevelni

MIT KÍNÁL EZ A FÜZET?

Gyerekek közelében élő felnőttként egyre többször tapasztaljuk, hogy a nagyobbak, de gyakran a kicsik is rengeteg időt töltenek médiaeszközök használatával. Tévéznek, videojátékoznak és neteznek, néha akár mindhármat egyszerre. Ők már ebbe a mediatisztult világába születtek bele, de szüleik, pedagógusaik, felnőtt ismerőseik számára gyakran érthetetlen az a közeg, amelyben ők ennyire otthonosan mozognak. Ebben az ismertető kiadványban korosztályok szerint írtuk le, milyen jellegzetes problémákra milyen válaszokat adhatnak a tudatos felnőttek. Olyan tippeket és hasznos tanácsokat fogalmazunk meg, amelyek abban segítenek, hogy hogyan tanítsuk meg a gyerekeket a tartalmak józan és kritikus szemlélésére.

MI A MÉDIAÉRTÉS?

Sokat hallunk arról, hogy a média tudatos használata és a médiaüzenetek megfelelő értelmezése elengedhetetlen készség egy 21. századi ember számára. De mit is takar ez a rejtélyes kifejezés: médiaértés? Nem kell bonyolult összefüggésekre gondolnunk, nemes egyszerűséggel azt jelenti, hogy képesek vagyunk józan kritikával szemlélni, elemezni és akár értékelni is azt az információhalmagyat, amely a médián keresztül – vagyis a tévéből, a rádióból, az internetről vagy a sajtóból – eljut hozzánk.

MIÉRT FONTOS A MÉDIAÉRTÉS?

Aki sok időt tölt gyerekek közelében, az tudja, hogy a fiatalok rengetegszer, sőt, néhányan akár folyamatosan is használják saját médiaeszközöiket. Televízióznak, okostelefonokon üzengetnek egymásnak, közösségi médiát használnak vagy filmeket néznek és zenét hallgatnak a saját számítógépükön. A fiatalok élete tehát egy úgynevezett mediatisztult világban zajlik, és ez az oka annak, hogy a médiaértés kulcsfontosságú szerepet játszik a gyerekek és a fiatalok oktatásában is.

Felmerülhet, hogy hogyan lehet hiteles egy felnőtt a médiaértés területén azok előtt a gyerekek előtt, akik nap mint nap használják a netet, hatalmas médiagyakorlattal rendelkeznek és gyakran sokkal jobban kiismerik magukat az újszerű infokommunikációs kifejezések között, mint az idősebbek. Azt kell szem előtt tartanunk, hogy nem tiltani vagy oktatni akarjuk a gyerekeket, hanem tudatosságra nevelni. A felnőttnek nem feltétlenül a tárgyi tudása nagyobb, hanem az élettapasztalata: nem azt kell megtanítanunk, hogy hogyan tudnak netezni, hanem azt, hogy hogyan tudják megfélelően értelmezni, használni vagy felhasználni azokat a tartalmakat, amelyekkel netezés közben találkoznak, és szükség esetén miként védelmezzék magukat ártalmatlannak tűnő, de baljós tartalmaktól és virtuális helyzetektől.

A SZÜLŐ VAGY A NEVELŐ FELADATA

- **Legyünk jelen!**

A legfontosabb, hogy a gyermek úgy érezze, hogy fordulhat hozzánk, ha problémája akad a médiaüzenetek értelmezésével. Nézzünk együtt tévét, internetezzünk együtt a gyerekekkel és közben tegyünk fel kérdéseket nekik, hogy valóban jól értelmezik-e az információkat.

- **Haladjunk a korral!**

Legyen a főszerep a bátorságé a félelem és a távolságtartás helyett! A gyermek érdekében a szülőnek is alapvető ismeretekkel kell rendelkeznie a médiáról.

- **Beszélgessünk a gyerekekkel!**

Fontos, hogy ismerjük, milyen eszközöket (okostelefon, számítógép, televízió stb.), milyen tartalmakat szeretnek a gyermekeink, és hogy vajon miért éppen ezek a kedvenceik. Ez segít megértenünk a motivációikat és célzottan tudunk tanácsokat adni vagy szabályokat felállítani nekik a médiahasználatához.

- **Töltsünk le szűrőszoftvereket!**

Nem mindig tudunk gyermekünk mellett lenni, amikor a médiaeszközöket használja, ezért érdemes szűrőszoftvereket letöltenünk a számítógépekre, okostelefonokra, tabletekre, amelyek megakadályozzák, hogy kiskorú gyermekeink olyan tartalomhoz férjenek hozzá, amelyek károsak lehetnek számukra.

- **Használjuk a televíziók gyermekzár funkcióját!**

A gyermekzár a korhatár-besorolás alapján szelektálja a műsort, illetve egész csatornák letiltását is lehetővé teszi. A beállításokról bővebb információ található a gyermekbarat.nmhh.hu oldalon.

A PEDAGÓGUS FELADATA

- **Médiaeszközök az oktatásban**

A pedagógus a médiaeszközöket az oktatás-tanulás folyamatába jól beillesztve rávilághat a média különböző hatásaira, ráadásul a gyerekek számára ismerős és izgalmas felületen adhatja át a tudását.

- **Modern pedagógus, menő pedagógus**

Ha a tanárok ismerik azokat a tévécsatornákat, internetes oldalakat, blogokat, videoblogokat vagy sorozatokat, filmeket, amelyeket a gyerekek előszeretettel néznek vagy olvasnak, akkor nemcsak az az előnyük lesz meg, hogy segíteni tudnak a diákoknak a felmerülő problémák megoldásában, hanem akár sokkal népszerűbbek is lehetnek a gyerekek körében, hiszen közös tudásuk lesz a médiaeszközökről és -tartalmakról.

- **A médiaértésben nincs 10 perc szünet**

Ahogy a gyerekek sem teszik le a médiaeszközöket egy-egy célzottan a médiáról szóló óra után, úgy a pedagógusnak is folyamatosan résen kell lennie, hogy a gyerekek valóban biztonságosan használják-e az informatikai eszközeiket. Ehhez elengedhetetlen, hogy ismerjék a diákok médiahasználati szokásait, valamint hogy tudják, hogy a gyerekek közötti interakció gyakran a neten történik, így médiakompetencia nélkül a tanár sem tud hatékony lenni például az osztályban való konfliktuskezelések során.

TIPPEK KOROSZTÁLYOK SZERINT

Ahogyan a szülők másként nevelik kicsi és kamasz gyermeküket, vagy ahogyan az egyes tantárgyak oktatásához más és más eszközöket alkalmaznak a tanárok az első és nyolcadik osztályban, úgy a médiaértés területén sem szabad elmenünk amellett a tény mellett, hogy a fiatalabb gyerekeknek egészen más médiahasználati szokásai vannak, illetve másra kíváncsiak, mint idősebb társaik. A következőkben korosztályonkénti bontásban adunk tippeket és információkat a tudatos médiahasználatra neveléshez.

6-9

ÉVES GYEREKEK

A REKLÁMOK HATÁSA A KISGYERMEKEKRE

Az életterünk tele van reklámokkal: a buszmegállók, az épületek falai, az utcai hirdetőtáblák, a közösségi oldalak, a nyomtatott sajtótermékek vagy akár a gyerekeknek szóló videojátékok is a hirdetőik kedvelt felületei. A 6–9 éves gyerekekre jellemző lehet, hogy nem tudják megkülönböztetni a valóságot a fikciótól, ezért különösen könnyen befolyásolhatóak és könnyű célpontot jelentenek a kereskedőknek. Ezt a kiszolgáltatottságot a gyerekek nem érzékelik, ezért mindig a körülöttük lévő felnőtteknek kell tudatosítani bennük a reklámok hatásait. Érdekes kérdéseket feltenni nekik a reklámokkal kapcsolatban: például, hogy hihetőnek tartják-e a történetet, vagy hogy valóban szüksége van-e egy gyereknek a reklámozott termékre, és ha igen, miért, ha nem, akkor miért nem.

TÉVÉNÉZÉSI SZOKÁSOK

Egy 16 év alatti gyermek átlagosan napi három órát ül a tévé előtt. Sokszor nem azért néznek tévét, mert érdekes számukra a műsor, hanem mert könnyen hozzáférhető a tartalom, ezért különösen fontos, hogy szelektálásra bátorítsuk őket és csak a koruknak megfelelő műsorok elérését engedjük meg nekik.

8 TIPP A SZÓRAKOZTATÓ, DE BIZTONSÁGOS CSALÁDI TÉVÉZÉSHEZ:

1. Beszéljessünk a gyerekekkel kedvenc tévéműsoraikról!
2. Magyarázzuk el nekik a valóság és a fikció közötti különbségeket!
3. Figyeljük meg együtt a tévészereplőket és a reklámokat!
4. Tervezzük meg együtt a heti tévés programot – ebben legyen közös tévénézés is, így jobban megismerjük gyermekünk tévénézési szokásait!
5. Minőségi műsorokat válasszunk! A tévénézés jól hasznosítható ismereteket is nyújthat, a tudományos és kulturális témájú műsorokból számos hasznos dolgot tanulhatnak a kicsik.
6. Ne engedjük a gyereket tévét nézni csak azért, mert „addig is nyugton van”, mert felügyelet nélkül sokkal nagyobb az esélye, hogy olyan tartalommal találkozik, ami nem neki való.
7. Néhány gyermek azért nézi sokat a tévét, mert lelki problémái vannak a valóságban, amelyek elől a virtuális világba menekül. Figyeljünk a gyerekekre, beszéljessünk vele a gondjairól és az örömeiről, így a tévénézési szokásait is könnyebben kordában tudjuk majd tartani.
8. Az erőszakot bemutató filmes jelenetek agresszív magatartást válthatnak ki a gyerekekből, vagy éppen félelemkeltő hatásuk miatt felesleges szorongásokkal terhelhetik meg őket. Ezért nagyon fontos, hogy gyermekeink ilyen tartalmakkal csak fokozatosan, az életkori sajátosságukat figyelembe véve és ellenőrzött körülmények között találkozzanak.

AZ EGÉSZSÉGES TESTKÉP ÉS A MÉDIA

A 4–6 éves gyerekeket még nem érdekli a testsúly és az alak problémája, ők inkább a ruhára és a hajra koncentrálnak. 6 éves kor fölött azonban egyre jobban foglalkoztatja a gyerekeket a súlyuk és az egyes testrészeik alakja, az ekkor kialakult testképük a serdülőkort és a felnőttkort is meghatározza. Az egészséges testkép kialakulásában fontos szerepet játszanak a játékok, a szülőktől kapott minta, a hasonló korú társakkal való érintkezés és természetesen a média is.

A rajzfilmek, a magazinok, a tévéműsorok és a játékok általában két sztereotípiát állítanak a gyerekek elé: a lányok vékonyak és vonzóak, a fiúk pedig erősek és izmosak. Azonban míg a fiúk esetében többször van nagy jelentősége a cselekvésnek a megjelenéssel szemben, addig a lányoknál sokkal nagyobb hangsúly van a külső adottságokon. Ezért a lányok jobban ki vannak téve a fals testkép miatt fellépő problémáknak. Az a legokosabb, ha ezeket a téves képeket lebontjuk, és a kislányok és a kisfiúk esetében is azt tudatosítjuk, hogy nem a külsőnk, hanem a tetteink határoznak meg minket, valamint hogy az egyediség és a különbözőség nagyon is értékes.

ONLINE SZEMÉLYISÉG

Gyerekeink születésüktől fogva találkoznak infokommunikációs eszközökkel, számukra már természetes a napi internethasználat. A közösségi oldalakon és a számítógépes játékokban azonban nem valós, hanem online személyiségükkel vesznek részt. Ez azt eredményezheti, hogy ezeken a fórumokon más lehet a viselkedésük, mint a való életben: gyakran éretlenebbek, meggondolatlanabbak, könnyebben elveszítik a kontrollt, mert akár saját nevük és arcuk eltitkolásával is részt vehetnek az interakciókban. Fontos tudatosítanunk a gyerekeinkben, hogy az interneten egy bizonyos mértékig mindenki más, mint a valóságban. Ugyanakkor azt is tanítsuk meg nekik, hogy a netes tetteikért is vállalniuk kell a felelősséget, hiszen szükség esetén bármikor könnyedén lenyomozható a személyazonosságuk.

BIZTONSÁGOS INTERNETHASZNÁLAT

A valóságban megvédenénk gyermekünket az erőszakoskodóktól, a háború látványától vagy szélsőséges esetben például a pedofiloktól. Ugyanezt a neten is megtehetjük, csak néhány dologra kell odafigyelniük:

- **Használjunk szűrőszoftvereket!**

Az internetről letölthető ingyenes szűrőszoftverek lehetővé teszik, hogy megakadályozzuk gyermekünknek a számára veszélyes vagy káros tartalmak elérését. Például a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság gyermekbarát.nmhh.hu oldaláról is tölthetők le díjmentesen ilyen gyermekvédelmi szűrőszoftverek.

- **Fektessünk le szabályokat!**

Fontos, hogy ne megtiltsuk gyermekünknek az internetezést, hanem közösen alakítsunk ki egy szabályrendszert, amelyen belül netezhet. Ez lehet időkorlát is (mondjuk maximum egy óra naponta) vagy kiköthetjük, hogy csak a jelenlétünkben használhatja az internetet.

- **Írjuk ki egy papírlapra a számítógép mellé az internetezés során betartandó szabályokat!**

Fontos, hogy a legalapvetőbb viselkedési normákat a gyerekek ösztönösen tudják, ezért érdemes mindig jól látható helyre kiírni az alapszabályokat, mint például, hogy:

- az interneten is tiszteletudónak kell lenni,
- nem szabad kiadni a személyes adatokat (teljes név, telefonszám, lakcím, iskola, életkor, e-mailcím),
- nem szabad idegenektől kapott üzeneteket megnyitni,
- nem szabad idegeneknek képet küldeni magunkról,
- a jelszót csak a szülők tudhatják, másnak nem szabad kiadni,
- rögtön szólni kell a szülőknek vagy bármely más megbízható felnőttnek, ha félelemkeltő képet, videót vagy szöveget látunk, sértő vagy zaklató üzenet jut el hozzánk.

10-12 ÉVES GYEREKEK

VIDEOJÁTÉKOK

A videojátékok kiemelkedő helyet foglalnak el a gyerekek szabadidős tevékenységei között, ezért a játékok kiválasztásánál ugyanolyan körültekintőnek kell lennünk, mint a tévéműsorok esetében vagy az internet-használat szabályainak megalkotásakor. A szülő feladata, hogy segítsen a gyermeknek az érdeklődésének és a korának megfelelő játék kiválasztásában. A videojátékok általánosan ismert negatív hatásai mellett (erőszakos magatartás, függőség, elszigetelődés, a valóság és képzelet összemosása, helytelen értékek átadása) fontos kiemelni a pozitív tapasztalatokat is: a jó videojátékok fejlesztik a memóriát, a logikát, a problémamegoldó képességet.

MIRE FIGYELJÜNK?

- Semmiképp ne tiltsuk el a gyereket a videojátékoktól!
- Válasszunk együtt játékot vagy időnként ellenőrizzük, hogy milyen játékokat játszik a gyermekünk!
- Mielőtt megveszünk, letöltünk egy játékot, olvassuk el a leírását, értékelését, keressünk rá a neten!
- Minden videojáték dobozán és/vagy füzetkéjében megtalálható az úgynevezett Egységes Játékinformációs Rendszer (PEGI) figyelmeztetése. Ezt azért hozták létre, hogy segítsenek az európai szülőknek tájékozott döntést hozni a számítógépes játékok vásárlásával kapcsolatban.

- A fiúknak fontos, hogy akcióhősökkel játsszanak és sárkányokkal küzdjenek meg – az ilyen jellegű játékokban elkerülhetetlen az erőszak. Figyeljünk gyermekünk viselkedésére, és ha úgy látjuk, hogy erőszakosabb lesz a magatartása, akkor ne engedjük tovább játszani az adott játékkal!
- Figyeljünk arra, hogy a gyermek a szabadidejében ne csak videojátékokkal játszon, hanem olvasson, sportoljon és találkozzon a barátaival is!
- Határozzuk meg, hogy egy nap mennyi időt szánhat videojátékokra a gyermek!

MÉDIAHASZNÁLAT A TANULÁSBAN

A média nemcsak a szabadidő eltöltésére vagy a kapcsolattartásra szolgálhat, hanem az oktatásban is hatékonyan alkalmazható. Azok a gyerekek, akik az oktatás során is használják a médiát, gyorsabbak a tanulásban és jobban teljesítenek. A pedagógusok felhasználhatják a televíziót, a számítógépet, az okostelefonokat vagy a videojátékokat is a tanórák során, de a szülők is sokat tehetnek a tanulás segítéseért azzal, ha együtt néznek oktatóvideókat gyerekeikkel, mert a kicsik a médianak köszönhetően sokkal több dolgot megjegyeznek.

REKLÁM, GENERÁLT IGÉNYEK

A reklámok olyan igényeket generálnak, olyan termékek megvásárlására ösztönöznek, amelyekre a gyermeknek sokszor nincs is szüksége. Ezért a gyerekek képességeit folyamatosan fejleszteni kell, hogy észrevegyék a reklámok manipulatív eszközeit. 9-10 éves kortól már képesek az önálló véleményformálásra, így beszélgethetünk velük a reklám céljáról, formájáról, üzenetéről és a gyártás folyamatáról is.

A burkolt reklámtartalmak és termékelhelyezések észrevétele nehezebb feladat, mert a reklámüzenetet összekötik a szórakoztatással (filmek) vagy beágyazzák a virtuális kommunikáció terébe (email, weboldalak, online játékok). Ezek felismerésére általában 12 éves kortól képesek a gyerekek.

EGÉSZSÉGES TESTKÉP, HÍRNÉV

Egy 6–12 éves gyerekek között végzett felmérés alapján a megkérdezettek 40–50 százaléka elégedetlen volt a testsúlyával vagy valamilyen testi jellegzetességgel. A testképpel való elégedetlenség szoros kapcsolatban van az önértékeléssel: minél pozitívabb a gyerek önértékelése, annál elégedettebb a testével is és fordítva.

10–12 éves korban, vagyis a kamaszkor előszobájában érdemes megalapoznunk azt, hogy kamaszként se érezzék a gyerekek, hogy kilógnak a sorból és rossz értelemben mások, mint a többiek. Tanítsuk meg nekik, hogy a média által támogatott ideálokat el lehet utasítani, és hogy minden ember más egy kicsit, mint a többi. Különösen fontos ez a megelőzés a lányok esetében, mert rajtuk sokkal nagyobb a nyomás, a fiúk sokkal könnyebben megengedhetik maguknak, hogy elutasítsák a férfiideálokat.

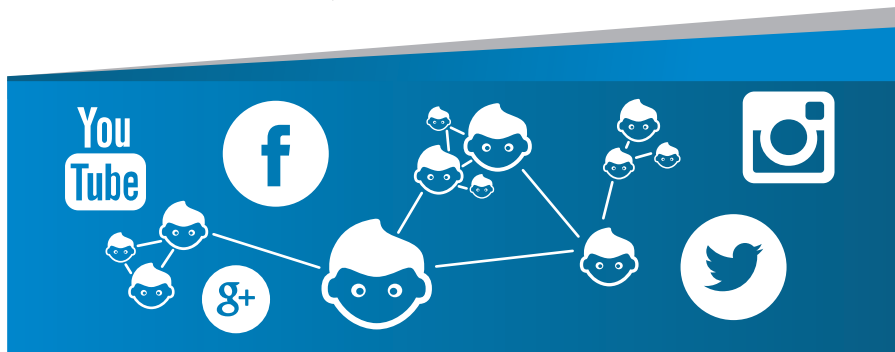
BIZTONSÁGOS INTERNETHASZNÁLAT ÉS KÖZÖSSÉGI OLDALAK

A 10–12 éves korosztály körében már egyre elterjedtebb a közösségi oldalak használata. A kis-kamaszok szeretnek olyan környezetben kommunikálni, ahol a felnőttek nem követik őket, de az a legjobb, ha egy-egy profil létrehozása előtt megtárgyaljuk a gyerekekkel a részleteket és a szülő és a gyermek együtt döntenek a használat szabályairól. Nincs egyértelmű válasz arra, hogy milyen korban ideális belépni a közösségi oldalakra, mert minden gyermeknek másak az igényei. Ami hasznos, ha legalább az egyik szülő a gyermek ismerőse, így követni tudja az online jelenlétét.

A szülő és a pedagógus is legyen tisztában azzal, hogy a közösségi oldalakon való túlzott jelenlét érzelmi igényt is kielégíthet: a serdülő érezheti úgy, hogy itt végre szeretik, feltétel nélkül elfogadják. Éppen ezért fontos, hogy a szülő odafigyeljen gyermeke érzelmi igényeire, hogy sokat legyen együtt a család, legyenek programjaik, beszélgetéseik.

A pedagógus abban segítheti a gyermeket, hogy az osztályközösségen belül is megélhesse saját fontosságát, szerepét, és hogy az iskolában azt érezhesse, szeretik őt.

ONLINE ZAKLATÁS (CYBERBULLYING)

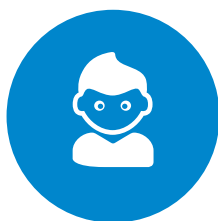
Akkor beszélhetünk online zaklatásról, amikor valakit interneten vagy mobiltelefonon szándékosan zaklatnak vagy bántanak. Az online zaklatás eszközei az sms-ek, a mobillal készült fotók és videók, a mobiltelefonos hívások, az e-mailek, a weboldalak és a chatszobák.

Az online zaklatás sokban különbözik a valódi, fizikai bántalmazástól: elsősorban érzelmi hatása van és nem fizikai, ugyanakkor távolság van a zaklató és az áldozat között, és sok esetben nem derül ki, hogy ki az elkövető. Az online bántalmazás veszélye, hogy bárhol és bármikor megtörténhet, olyan helyeken is, amelyeket azelőtt biztonságosnak gondoltunk: például otthon és az iskolában.

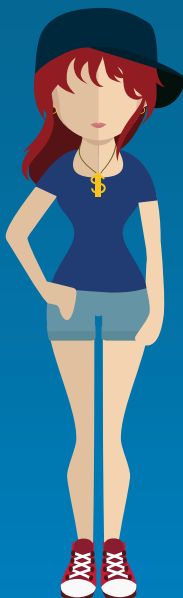
A felnőttek legfontosabb teendője, hogy rendszeresen beszélgessenek a gyermekkel internetezési szokásairól, és felhívják a figyelmet arra, hogy az online térben is ugyanolyan tisztelettel kell bánni mindenkivel, mint a valóságban. A zaklatásra utaló jeleket sokszor nem könnyű észrevenni, de ha azt látjuk, hogy a gyermek zaklatottabb, befelé fordulóbb, ingerlékenyebb, indulatosabb vagy többet sír, mint általában, akkor mindenképpen kérdezzünk rá nála erre a lehetőségre is, illetve ha tehetjük, nézzünk utána, hogy nem zaklatják-e.

13-16 ÉVES GYEREKEK

EGÉSZSÉGES TESTKÉP, HÍRNÉV

A kamaszok élethelyzetének két ellentétes sajátossága van. Egyrészt meg akarják határozni magukat, különlegesek akarnak lenni, olyan hírnévre vágynak, mint amelyeket a tévében, az interneten kedvenc sztárjaiktól látnak. Másrészt viszont arra is vágynak, hogy ne lógjanak ki a sorból, hogy a kortársaik elfogadják őket. A testük megváltozása, átalakulása csak még inkább rásegít arra, hogy bizonytalanok legyenek és esetleg hamis ideálok nyomán ítéljék meg saját megjelenésüket. 13–16 éves korban már kialakul az a testkép, amellyel felnőttkorban is azonosulunk. A felnőttek feladata ebben az életkorban az, hogy erősítsék a fiatalok önbizalmát, dicsérik őket, és tudatosítsák a kamaszokban, hogy a médiában látható gyönyörű fiatal lányok és magas, jóképű, izmos fiúk egy kreált valóság részei, és a gyerekeknek semmiképpen nem kötelező hasonlítaniuk ezekre a modellekre. A lányokat úgy is segíthetjük egészséges testképük kialakulásában, ha például együtt nézünk oktató- vagy dokumentumfilmeket testképzavaros fiatalokról, bulimiás és anorexiás lányokról. A fiúknál pedig hatásos lehet, ha hangsúlyozzuk, hogy a nem természetes úton – például különböző testépítő szerekkel – elért maszkulin jegyeknek akár hátrányai is lehetnek az egészségükre.

ONLINE KÖZÖSSÉG VS. VALÓS KÖZÖSSÉG

Az okostelefonok megjelenésével a gyerekek bárhol és bármikor csatlakozhatnak az internetre, a közösségi oldalakra, beszélgethetnek a barátaikkal, megoszthatnak fényképeket és kiírásokat. A Z generáció tagjai az online közösségek aktív résztvevői.

Az online kommunikáció sokban különbözik a valós kommunikációtól. Egyrészt praktikusabb, mert gyorsabb és nincs helyhez és időhöz kötve, ezért is olyan népszerű a fiatalok körében. Ugyanakkor az online kommunikáció nem olyan mély, gyakran csak néhány szavas párbeszéd zajlanak le a chatfelületeken, nem látjuk a másik gesztusait, mimikáját, nem halljuk egymás hangszínyait, hangszínét. Ez pedig azért is nagyon fontos lenne, mert kutatások támasztják alá, hogy a személyközi kommunikáció hatékonyságában a vokális (hangsúly, hangszín) és a non-verbális (gesztus, mimika) jelek nagyobb jelentőséggel bírnak, mint a verbális megnyilvánulás, vagyis maga a szöveg, amit kimondunk.

A fiatalok számára úgy tűnhet, hogy kitágult számukra a világ, sok barátjuk van a virtuális térben, sok emberrel tartanak fenn kapcsolatot és bármikor bármihez vagy bárkihez hozzáférhetnek. Ugyanakkor az online tér hajlamossá teheti őket arra, hogy valós kapcsolataik háttérbe szoruljanak, és elszigeteljék magukat a valódi közösségektől.

Fontos, hogy tudatosítsuk bennük a offline, vagyis valós térben és időben történő kommunikáció jelentőségét, hogy elmagyarázzuk nekik, hogy az online világban mindenki hajlamosabb az előnyös oldalát feltüntetni, és hogy reális képet csak akkor kapunk a másiktól, ha valós kapcsolatot tartunk fenn vele.

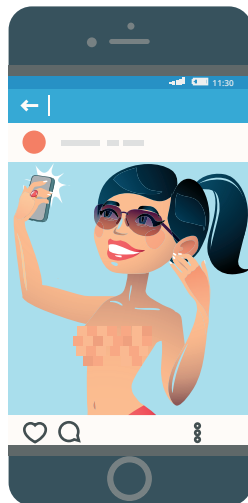
SZEXTING, AZ ONLINE ZAKLATÁS SPECIÁLIS FORMÁJA

A szexting kifejezést olyan helyzetekre használjuk, amikor valaki nyíltan szexuális tartalmú üzeneteket vagy saját magáról készített meztelen vagy félmeztelen fotókat küld el egy ismerősének, barátjának, barátnőjének, aki erre kéri. Ennek több veszélye is lehet: amint elküldi a szöveget vagy a képet, nem nagyon tud hatással lenni arra, hogy az kihez juthat el az interneten keresztül, így olyanok is láthatják ezeket a képeket vagy szövegeket, akiknek a feladó soha nem mutatta volna meg őket. Ez kínos helyzetbe hozhatja az üzenet küldőjét és címzettjét is, ráadásul a feladó könnyen online zaklatás áldozata lehet.

Hogyan óvjuk meg a kamaszokat?

- Beszéljük át velük a szexting következményeit a küldő és a fogadó szempontjából is!
- Figyelmeztessük a gyerekeket arra, hogy az a kép, ami egyszer felkerül a netre, az ott is marad. A fénykép az online térben végtelen számú emberhez eljuthat nagyon rövid idő alatt és évek múltán is problémát okozhat az áldozatnak.
- Beszélgessünk a gyerekekkel az online szokásaikról: milyen oldalakat látogatnak, kikkel beszélgetnek!
- Legyünk megértőek, figyelmesek és segítőkészek, hogy bizalommal tudjanak hozzánk fordulni, amikor szükséges!
- Értsük meg a gyerekek viselkedésének okait! Erősítsük az önértékelésüket, érvük el, hogy értékesebbnek tartsák magukat annál, mint hogy ilyen módon vigyék vásárra a bőrüket!

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság által létrehozott Bűvösvölgy hazánk első médiaértés-oktató központja. A központ feladata, hogy megtanítsa a gyerekeknek, hogyan használják tudatosabban és biztonságosabban a médiát.

A központ élménygazdag, interaktív alkotófolyamatokra épülő foglalkozásokon keresztül, szakképzett animátorokkal és egyedülálló eszközparkkal segíti az idelátogató gyermekek eligazodását a médiakultúrában.

Foglalkozások:

Film, Híradó, Sajtó, Reklám, Rádió és szinkron, Internet és mobilkommunikáció

A programokról és a központról bővebb információ a www.buvosvolgy.hu címen található.

A gyermekzárakkal és a készülékek gyermekvédelmi funkcióival kapcsolatban bővebb információ a gyermekbarat.nmhh.hu oldalon található. A honlapon keresztül emellett lehetőség van bejelenteni a gyermekekre káros televíziós vagy internetes tartalmakat.

WWW.BUVOSVOLGY.HU

Már a legfiatalabbak is aktív használói az internetnek, de a virtuális térben tett lépéseik lehetséges következményeiről keveset tudnak. A www.internethotline.hu szolgáltatást 2011 óta üzemelteti a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, hogy bejelentések alapján jogsegélyt nyújtson az online sérelmek áldozatainak.

Az Internet Hotline oldalán anonim formában, kategóriák szerint lehet bejelenteni a jogsértő, gyerekekre káros, vagy veszélyes tartalmakat. A személyes adatokkal, képekkel való visszaélést, az online zaklatást, az erőszakos, rasszista, vagy pedofil tartalmakat, de a drogfogyasztásra csábító tartalmakat is. Ha a hotline munkatársai jogsértőnek találják a bejelentett tartalmat, segídeknek az eltávolításában, és tanácsadással támogatják a sértetteket.

Az internethotline.hu megfontolandó szabályokat is javasol a netes viselkedéshez, hogy se sérítetté, se elkövetővé ne váljunk. Nyílt beszélgetésre biztatja a szülőket és gyermekeiket a kedvenc weboldalaikról, alkalmazásaikról, a személyes adatok óvatos kezeléséről számítógépen és okostelefonon, és az online ismerkedés veszélyeiről.

WWW.INTERNETHOTLINE.HU

www.gyermekbarat.nmhh.hu

Írta és kiadja:
Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH)
Kommunikációs Igazgatóság

NMHH

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság